

Dansesalen i Hamar kulturhus

Jeg mener det er riktig at dansesalen i det nye kulturhuset blir oppkalt etter Alf Prøysen. Prøysen hadde try som stordanser. Han har skrevet om dans i mange visetekster. Jeg nevner bare Husmannspolka og Tango for to. I folkedansmiljøet-sangdansmiljøet har Alf Prøysens viser vært brukt over hele landet i over 50 år, men dette vet ikke de såkalte dansekonstnerne i Hamar. I 2009 utgav songdansmiljøet i Hamar ut en instruksjonsbok i songdans til 23 av

visetekstene til Prøysen. Disse visene blir i dag brukt i store deler av folkedansmiljøet i Norge. Jeg blir litt provosert av oppropet i Hamar Dagblad 19. sept og spør derfor. Hvem er det som bestemmer hva som er dansekonst og hvem som er dansekonstnere? Er folk som danser halling, pols, polka, reinlender, turdans, sangdans, dansekonstnere? Jeg synes det lukter hovmod av oppropet. Jeg vet like lite om Hilde Gullhav, hennes prestasjons- og danssangere som jeg tror de som

kaller seg dansekonstnere vet om folkedansen, men jeg forstår at hun har gjort en stor innsats over lang tid. Hun fortjener heder. Hvorfor er det ingen som har tenkt på å innstille henne til en kulturpris? Hamar kulturhus og salene der, skal bli brukt av mange mennesker i mange tiår framover. I et slikt langtidsperspektiv er jeg overbevist om at Hilde Gullhav blir for en døgnflue å kalle i forhold til langdøgnente Alf Prøysen. **Nils Slapgard.**

OPPFORDRING: Kommunenes Sentralforbund bør lage en veileder for etablering av og virksomhet for slike utvalg slik at hver kommune slipper å legge ekstra arbeid i dette, mener Pensjonistforbundet her ved artikkelforfatter Hæhre.

Bare ett brukerutvalg

Thorbjørn Hæhre

Kommunene i Hedmark har ikke dokumentert at pasienter og brukere av helse- og omsorgstjenester blir hørt ved utforming av tjenestene slik loven sier. Bare en av kommunene i fylket har opprettet brukerutvalg for denne typen tjenester, Tolga kommune. Dette går fram av en undersøkelse Pensjonistforbundet Hedmark har utført. Resultatene av undersøkelsen ble lagt fram av fylkessekretær Finn-Åge Løvlien i Pensjonistforbundet Hedmark på en samling for representanter for de kommunale lederådene i Elverum nylig. Ti kommuner har ikke slike brukerutvalg, mens 11 ikke har svart på henvend-

delsen fra pensjonistforbundet. Spørsmålene som ble stilt til rådmennene i de 22 kommunene var: 1. Er det opprettet brukerutvalg for helse- og omsorgstjenestene i kommunen? 2. Eventuelt vil et slikt utvalg bli opprettet. Svarene fra de ti kommunene viser at en kommune planlegger å opprette slikt utvalg nå, og flere kommuner opplyser at dette ikke er diskutert fordi man har eldreråd og råd for funksjonshemmede som forventes å ivareta brukerinteressene. En av kommunene vil bruke råd for funksjonshemmede som brukerutvalg, mens en annen gir en bred omtale av de utvalgene og rådene man har, men svarer ikke på spørsmålene fra Pensjonistforbundet. Tolga opplyser som eneste kommune at

det ble vedtatt for et halvt år siden å opprette brukerutvalg med seks til åtte medlemmer, og er nå i gang med å bemanne utvalget. Konkklusjonen er at kommunene med ett unntak ikke har dokumentert at pasienter og brukere blir hørt ved utforming av tjenestene, det er ikke dokumentert etablering av systemer for innhenting av brukernes erfaringer og synspunkter slik loven sier, og kommunene har i bare liten grad tatt inn over seg morgendagens krav til brukerne med virkning. Pensjonistforbundet ønsker at alle kommunene oppretter brukerutvalg for helse- og omsorgstjenester. Kommunenes Sentralforbund bør lage en veileder for etablering av og virksomhet for slike utvalg.

Språkåret – Kva vondt har desse borna gjort?

Jens Haugan
Hamar

No lurer du silkkert fælt på kva eg har tenkt å skrive om i dag. Men ikkje heilt uventa handlar det om språk også denne gongen. Eg sit her med eit lite raudt hefte på ca.

tretti sider skrive av Halvor Floden frå Trysil/Hernes. Floden var fødd på slutten av 1800-talet og var kanskje mest kjend som barnebokforfattar. Men han var også folkeskolelærar og målmann. I april 1936 heldt han eit foredrag for Austmannalaget der han spudde retorisk: «Kva vondt har desse borna gjort?». Emnet til Floden var «mishandlet mellom morsmålet og skulemålet». Utgangspunktet var at: «Heile den tida eg har vore lærar, har eg arbeidd i ei bygd med eit særmerkt, reint og godt norsk bygdemål (Elverum), men

norskdansken ('bokmålet') har vore hovudmål i skulane.» Det er interessant å lese dette no i dag, etter at radioen og tv-en og ikkje minst Internett har komme og ført til dialektutjamning og normalisering. Og sjålv sagt må ein hugse på at bokmålet har endra seg temmeleg mykje sidan den gongen. Men tenk over denne situasjonsbeskrivinga Halvor Floden kom med i 1936: «Kvar dagen, kvar timen har eg vore nøydd til å sjå på at det framande målet har kome på tverke for dei. Det har vore ei plåge og ei tyngsle, det har sett dei

attende i utviklinga, det har kjøvt interessa, demt upp for evnene, gjort alle bøker og fag tunglærde, av di skriftmålet og lærebookmålet var nok heilt anna enn bygdemålet.» -Hadde dette vore skrive på bokmål og stått på trykk i dag, hadde nok dei fleste tenkt at det handla om nynorsk. Men dette var altså erfaringane til ein lærar i den norske skolen på 30-talet, og det var på Austlandet. «Sjå på boka mi, seier barnet. Nei, se på boken din, seier skulen. Auga mine, har mor sagt, men lærarinna rettjar det til ømnene mine. Handa åt

Tanken om å leve uten bevissthet eller uten håp om bedring kan virke ubehagelig, ja skremmende.

Ole Peder Kjeldstadli

SE INNLEGG PÅ SIDE 16

barnet får ikkje sleppe til med å skrive 'norsk' - barnets hånd lyt ta seg av slikt. Beina åt barnet er for simple til å trø på golvet i skulestova. - benene må 'tre' på gulvet i skolestuen.» Halvor Floden hadde mykje interessant å fortelje, og noko kan høyraast ut som reime eventyr: «Sumtid har det synt seg at det kan vere færlig å sleppe borna til å skrive morsmålet sitt i ein bokmåls-skule: Dei vil halda fram! Dei er ikkje seine um å sjå at dette er då på lag med det same som nynorsk. Og snart troppar dei upp - den eine etter den andre - og bed og bed: Vi vil få skrive nynorski! Det er so lett, det er som vårt eige, det er so morsamt so! Ein gong kom mest heile klassa og fall over meg med slike krav, og sume nektja blankt å skrive fleire stilar på bokmål.» Det var nesten 40% nynorskbrukarar før krigen, og talet var stigande. Men krigen sette ein stoppar for denne utviklinga. Historia til Halvor Floden er skolehistorie og målhistorie. Om ein vil avfeie dette som eit tilbakelagt stadium, kan ein gjerne gjere det. Men ein får vel unekteleg noko å tenkje på, eller? :-)

Byråkrati i hverdagen

Andor Normann

Demokrati i hverdagen» var det prosjekt Arbeidspartiet og LO var felles om for 50 år siden. Vi skulle få bedrifter og kommuner der folk følte konkret at de var med å ta avgjørelser og styring i den hverdag som angikk dem og deres folkesamfunn. Det kom mye bra ut av det prosjektet. Nå lanserer Erna Solberg at med henne som statsminister vil en blå regjering ha bort 3 av 4 kommuner i vårt land. Norge får da om lag 100 kommuner totalt. Blir det mer eller mindre demokrati med en slik massekre? Garantert mindre! Det viser vurderinger av hva som har skjedd i Danmark etter at de slo sammen kommuner i stor stil for vel 20 år siden. Det samme bilde har vi i Sverige. Ny forskning fra universitetet i Oslo konkluderer med at lokaldemokratiet minker i takt med at kommuner blir større. Det som øker merkbart er byråkratiet. Resultatet av få og store kommuner er økt byråkrati i hverdagen.